

Note: English translation follows

Herbie Hancock - Wayne Shorter và Đêm nhạc Jazz trong mơ!

02:16' 27/11/2005 (GMT+7)

VietNamNet - Nghe danh là một chuyện còn nghiệm chứng lại là chuyện hoàn toàn khác nhưng những gì mà Herbie Hancock và Wayne Shorter thể hiện tối qua, 26/11, tại Việt Nam quả xứng với mỹ danh mà dân mê nhạc trên toàn thế giới khen tặng ông: Tượng đài Jazz Hoa Kỳ.

Gặp nhạc sĩ Bảo Chấn trong giờ giải lao, hỏi ông thấy thế nào thì nhận được một cái lắc đầu "Chơi như thế thì bó tay rồi!" và có lẽ không chỉ một mình nhạc sĩ Bảo Chấn mà những ai ngồi trong nhà hát Bến Thành tối qua cũng đều phải lắc đầu thán phục cho màn trình diễn đầy lắng đọng của 2 nghệ sỹ lão làng mà cơ hội được xem họ diễn ở Việt Nam tưởng chừng chỉ có trong ... mơ.

Herbie và Way trong bản song tấu "Footprints"

Có thể thấy rõ ràng cách chơi Jazz của người Mỹ mà đại diện tiêu biểu là Herbie Hancock và Wayne Shorter không tương đồng về phong cách với những gì mà người Châu Âu từng đem đến trình diễn trong những liên hoan Jazz ở Việt Nam trước đây. Chất Jazz mà Herbie cùng Wayne thể hiện có mê pháp riêng. Họ chọn lối chơi tinh tuyền, lắng đọng và đầy tính ẩn dụ. Người Châu Âu thích đi tìm những miền đất lạ còn người Mỹ lại thích dùng cuộc đào xới tìm cảm giác ngay trong vườn rau của tâm hồn mình.

Herbie Hancock

Không nhiều chất điện tử pha Punk như đã từng nghe trong các CD của 2 nghệ sĩ lớn này, đêm qua Herbie cùng Wayne và các học trò của mình lại trình diễn một chất Jazz nguyên sơ (Jazz standard), không pha tạp chất, không nhiều cảm biến, lấy cảm hứng làm đầu, thả trôi chúng cùng 10 đầu ngón tay và hơi thở. Nghe Herbie cùng Wayne thể hiện *Footprints* ngay từ đầu chương trình đã có thể thấy rõ điều này. Những người mê nhạc trong mấy ngày qua nghe tin 2 ông đến đều nhón nháo, người này đe người kia "*Mới tập tễnh đến với Jazz mà đùng ngay vào Herbie Hancock hay Wayne Shorter là bị thương như chơi*" nhưng cuối cùng chẳng ai ... gục trong khán phòng mà tiếng vỗ tay không ngớt vang lên như chứng thực cho một đêm diễn hoàn hảo.

Wayne Shorter (trái)

Khi Herbie ngồi dương cầm, Wayne thổi sax giọng soprano hòa cùng tiếng hát liêu trai của

đặc quánh của saxo và cả hai cùng làm cất cánh giọng hát của Nnenna.

Nnenna Freelon

Vẻ bề ngoài của bà khá giống với giọng ca nổi tiếng Natalia Cole nhưng chất giọng lại nghiêng nhiều về Selena Jones. Giọng khàn nhựa, láy cao, âm vực rộng cộng thêm lối hát phô nhiều kỹ thuật, Nnenna đem đến một chút nặng trong buổi tối đầy mưa giữa Sài Gòn.

Những nghệ sĩ "học viên" trong đêm diễn

Phải có thêm một tràng vỗ tay cho 8 học viên đến từ Viện Jazz *Thelonious Monk*. Gọi "học viên" cho phải phép, nhưng thật ra họ là những nghệ sĩ thực thụ. Lối chơi của họ cũng hoàn toàn ngẫu hứng và đầy sáng tạo. 1 sax alto (Tim green), 1 sax tenor (Walter Smith) và 1 cây trumpet (Ambrose Akinmusire) hòa cùng soprano của Wayne tạo nên những chuỗi giai điệu không bằng

hình rất tốt.

Jazz là một trò chơi sắp xếp giai điệu. Nghe qua tưởng rằng đây là những tay mới biết chơi nhạc nhưng kỳ thực họ lại là những người rất giỏi kỹ thuật. Họ làm xáo trộn giai điệu, đặt cảm giác cá nhân vào và biến hóa. Giống như một bình hoa không đặt ở bậu cửa sổ hưởng chút gió mặt trời thông thường mà cho vào... tủ lạnh, nhưng khi mở ra vẫn thấy chúng trở hoa. Làm ra được điều đó thì Jazz chẳng bao giờ suy tàn.

Sau Herbie Hancock sẽ có thêm tượng đài nào đến Việt Nam?

Nghe họ chơi mới hiểu vì sao có nhà phê bình nhận xét rằng "Nước Mỹ có rất nhiều dòng nhạc khác nhau nhưng nếu để đem ra giới thiệu hàng xóm thì Jazz là sự lựa chọn đặc ý nhất" và cũng bởi thế mà trong lần trả lời báo giới, Tùy viên Văn hóa Tổng lãnh sự quán Mỹ đã nói "Chúng tôi biết ở Việt Nam Pop, Rock, Hip-hop rất thịnh hành, các bạn có thể xem và nghe chúng trên T.V hay các đĩa nhạc. Nhưng Jazz là di sản văn hoá Mỹ và chúng tôi rất vui khi được đem nó đến đây để giới thiệu cùng các bạn".

Jazz là ngẫu hứng, là đưa trẻ ra đời mà không xác định được phụ huynh thế nhưng chúng lại trưởng thành nhanh hơn bất cứ thể loại nhạc nào khác. Jazz mang nhiều tính bày tỏ và không đặt nặng thương mại. Hiểu được nó phải có tâm trạng và một tinh thần cởi mở.

Nghe Herbie Hancock, Wayne Shorter cùng những nghệ sỹ Jazz buổi diễn xong mới thấy ngậm ngùi cho một nền Jazz còn khá mỏng ở Việt Nam. Herbie Hancock và Wayne Shorter đến Việt Nam biểu diễn, một tràng pháo tay chúc mừng và một tiếng keng báo động cho Jazz Việt...

Dưới đây là cuộc phỏng vấn nhanh Herbie sau đêm diễn do phóng viên VietNamNet thực hiện:

Chúc mừng ông và những người bạn, đêm diễn tuyệt quá!

Herbie Hancock: - Xin cảm ơn, thính giả Việt Nam thật tuyệt vời và tôi rất ấn tượng khi họ đứng lên vỗ tay nhiệt liệt lúc chương trình kết thúc.

Ông sẽ trở lại chứ?

Herbie Hancock: - Tôi hứa sẽ trở lại, với không khí như thế này thì tôi nghĩ bất cứ nghệ sỹ nào cũng mong được trở lại.

Ông sẽ nói gì với những người bạn của ông về Việt Nam?

Herbie Hancock: - Tôi sẽ nói với họ rằng Việt Nam là một phát hiện thú vị của tôi (*cười*). Hy vọng nếu được, tôi sẽ rủ họ đến đây và làm một cái gì đó ra trò.

Xin được hỏi thật ông, nếu không vì sự kiện đặc biệt kỷ niệm 10 năm bình thường hóa quan hệ ngoại giao Việt - Mỹ, cái tên Việt Nam có bao giờ được nhắc đến trong dự định lưu diễn của ông?

Herbie Hancock: - Thú thật là chưa, tôi đã từng đi lưu diễn Châu á nên tôi chưa ghé thăm các bạn. Bây giờ thì khác rồi...

Ông có thích đi tìm những chất liệu mới? Ở Việt Nam loại nhạc dân tộc cũng rất thích hợp với Jazz.

Herbie Hancock: - Tôi biết điều này vì sáng hôm qua có đến thăm Nhạc viện TPHCM. Ở đó tôi được nghe một bài nhạc dân tộc của các bạn và tôi rất ấn tượng. Đó cũng có thể là một chất liệu cho những sáng tác của tôi.

Cảm ơn ông và chúc ông có khoảng thời gian tốt đẹp ở Việt Nam.

- *Bài và ảnh: Minh Cường*

Vietnam Net

November 27, 2005

Herbie Hancock, Wayne Shorter and the Dream Night of Jazz

The music of Herbie Hancock and Wayne Shorter brought to a large Ho Chi Minh City audience Saturday night supported the adage music fans around the world have given them – American Jazz icons.

Shaking his head in disbelief, Vietnamese composer Bao Chan said, “That kind of performance...we can never achieve.” In fact, Chan was not the only one blown away by the one-night-only show that, even after it was over, still felt like a dream.

It’s obvious that the American Jazz style that Hancock and Shorter represent is different from the style European artists introduced to local fans in previous Jazz festivals in Vietnam. The American greats played a pure type of jazz, laden with metaphor. European artists like to explore new horizons, while American artists like to turn over and over the soil in the garden of their soul.

The duo played the standard jazz without the funk touch that they had used in their recent albums. It was clear from the first melodies of “Footprint” with Hancock at the piano and Shorter playing soprano sax.

Nnenna Freelon – who looked like Natalie Cole but sounded more like Selena Jones – charmed the audience with her elegant voice. The eight members of the Thelonious Monk Institute of Jazz were also deserving of long ovations.

The show proved critics’ remarks that “America has many kinds of music, but Jazz is the best to show the world.” That also explained what the US cultural attaché told the press, “Pop, rock, and hip hop are very popular in Vietnam, and you can watch and listen to them on the radio or TV or in DVDs. But Jazz is a uniquely American cultural heritage and we’re happy to bring it here to introduce to you.”

The performance by Herbie Hancock, Wayne Shorter, Nnenna Freelon, and other Jazz artists also signaled the ailing existence of Jazz in Vietnam.

A reporter from Vietnam Net talked with Herbie after the show. Excerpt:

Congratulations, what a great performance!

Herbie Hancock: Thank you, the Vietnamese audience is great and I was impressed when they gave me a standing ovation when the show was over.

Will you come back?

Herbie Hancock: I promise I will. With this atmosphere, I think any artist will want to come back.

Herbie Hancock: I will tell them that Vietnam is an interesting discovery. If it’s possible, I’d ask them to come here and do something big.